

Zprávy

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 93 (1968), No. 2, 247--250

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/108569>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1968

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ZPRÁVY

UDĚLENÍ ŘÁDU REPUBLIKY AKADEMIKU VOJTĚCHU JARNÍKOVÍ

Prezident republiky propůjčil dne 22. prosince 1967 akademiku VOJTĚCHU JARNÍKOVÍ k jeho sedmdesátým narozeninám Řád republiky.

OSLAVA SEDMDESÁTIN AKADEMIKA VOJTĚCHA JARNÍKA

Dne 15. prosince 1967 se sešli na slavnostním shromáždění na matematicko-fyzikální fakultě spolupracovníci a žáci akademika VOJTĚCHA JARNÍKA, aby oslavili jeho sedmdesáté narozeniny. Oslavu, pořádanou vědeckým kolegiem matematiky ČSAV, matematicko-fyzikální fakultou University Karlovy a Jednotou československých matematiků a fyziků, zahájil akademik JOSEF NOVÁK. V úvodu zahrálo Kvarteto matematicko-fyzikální fakulty JAROSLAV HORÁK, JIŘÍ JARNÍK, KAREL DRBOHLAV a ALOIS ZÁTOPEK Interludium ze Slovanského kvarteta A. K. Glazunova.

O vědeckém díle jubilatově promluvili člen-korespondent ČSAV VLADIMÍR KNICHAL, profesor JAROSLAV KURZWEIL a BŘETISLAV NOVÁK. V. Knichal se zabýval výsledky V. Jarníka v geometrii čísel a v teorii diofantických aproximací, J. Kurzweil jeho pracemi z analýzy a B. Novák jeho pracemi z teorie mřížových bodů.

O jubilatově práci v JČMF a o jeho zásluhách o JČMF promluvil její předseda profesor FRANTIŠEK KAHUDA a o jeho práci na matematicko-fyzikální fakultě a zvláště na katedře základních matematických disciplín promluvil docent PETR VOPĚNKA. Akademik J. Novák připomněl jubilatovy zásluhy o vybudování ČSAV a jeho práci v matematicko-fyzikální sekci ČSAV a v kolegiu matematiky ČSAV.

Na závěr se akademik Jarník vrátil ve vzpomínkách až do těch dob svého mládí, kdy přicházel k rozhodnutí, že chce být matematikem. Vzpomněl svých středoškolských učitelů matematiky a své rodiny, zvláště pak svého otce prof. JANA URBANA JARNÍKA. Svě vyprávění akademik Jarník uzavřel vzpomínkami na svá universitní studia, na tehdejší stav naší matematiky, na své universitní učitele a některé spolužáky. Přítomnost zástupců četných matematických pracovišť jakož i srdečné prostředí, které se na besedě vytvořilo, jsou dokladem toho, jak si českoslovenští matematici vysoce váží životního díla i osobních vlastností jubilanta.

Redakce

OSLAVA 100. VÝROČÍ NAROZENÍ PROFESORA KARLA PETRA

Vědecké kolegium matematiky ČSAV, matematicko-fyzikální fakulta Karlovy university a Jednota československých matematiků a fyziků uspořádají dne 7. června 1968 v 10. hod. ve velké posluchárně matematicko-fyzikální fakulty Karlovy university, Praha 2, Ke Karlovu 3 oslavu 100. výročí narození prof. KARLA PETRA, zakladatele moderní české matematiky. Časopis pro pěstování matematiky přinese zprávu o této oslavě v prvním čísle příštího ročníku.

akademik *Vladimír Kořínek*
předseda organizační komise

SYMPOSIUM O TEORII ROZŠIŘOVÁNÍ TOPOLOGICKÝCH STRUKTUR

Ve dnech 14. až 19. srpna 1967 se konalo v Berlíně I. mezinárodní specialisované symposium o teorii rozšiřování topologických struktur a jejich aplikacích. Symposium uspořádal Ústav pro čistou matematiku Německé akademie věd v Berlíně za podpory Matematické společnosti NDR. Symposium se konalo na počest 60. narozenin prof. W. Rinowa, vedoucího výzkumné skupiny topologie ve jmenovaném ústavu. Vedoucím symposia byl prof. H. Reichardt, organizační výbor tvořili Dr. J. Flachsmeier, Dr. H. Poppe a Dr. F. Terpe.

Symposia se zúčastnilo celkem 97 matematiků z 12 zemí: z toho 44 z NDR a 53 ze zahraničí. Byly zastoupeny tyto státy: USA 14, ČSSR 10, SSSR 8, Polsko 6, Holandsko 3, Kanada 3, Bulharsko 2, Maďarsko 2, Francie 1, Itálie 1, Japonsko 1. Seznam účastníků nebyl vydán; tato čísla byla získána z programu symposia a proto dva účastníci nejsou zachyceni.

Téměř všichni zahraniční (49) a 7 německých matematiků přednesli celkem 60 sdělení, z toho 13 hodinových přednášek, 19 sdělení v plénu (v délce od 10 do 30 minut, převážně 20 minut) a 28 dvacetiminutových sdělení ve dvou paralelních sekcích. Ze zahraničních účastníků měli hodinové přednášky prof. A. Császár, prof. J. de Groot, prof. P. C. Hammer, prof. A. Lelek, prof. Jun-iti Nagata, Dr. Z. Semadeni, prof. Ju. Smirnov, Dr. G. Suvorov, prof. H. Tamano a doc. A. Zarelua.

Z československých účastníků přednesli hodinové přednášky:

Z. Frolík: On separable and non-separable descriptive theory,

J. Novák: Extension theory of convergence structures and its applications to probability theory,

V. Pták: Algebraic extensions of topological spaces,

sdělení v plénu:

S. Tomášek: Über die lokalkonvexen Erweiterungen von topologischen Produkten,

sdělení v sekcích:

Z. Frolík: Fixed points of maps of $\beta\mathbb{N}$,

J. Hejman: On conservative uniform spaces,

M. Hušek: Categorical connections between generalized proximity spaces and compactifications,

V. Koutník: On sequential extensions,

L. Skula: Ordered set of classes of compactifications,

P. Štěpánek: Zerlegungen metrischer Räume in nirgendsdichte Mengen (spoluautor P. Vo-pěnka),

K. Wichterle: On \mathfrak{B} -convergence spaces and their \mathfrak{B} -envelopes.

Tématem symposia byla teorie rozšiřování. Asi polovina všech sdělení se týkala rozšiřování topologických struktur. Dále se hovořilo o algebraických problémech teorie rozšiřování, o rozšiřování uniformních struktur a o aplikacích ve funkcionální analýze. Celá řada sdělení se zabývala různými otázkami obecné topologie bez užší souvislosti s teorií rozšiřování. Domnívám se, že vědecká úroveň symposia byla dobrá. Je škoda, že z původně ohlášených matematiků se skoro jedna čtvrtina nemohla symposia z různých důvodů zúčastnit.

Organizační výbor hodlá v brzké době vydat výtahy z přednášek v cyklostylované formě. Kromě toho vyjde sborník symposia, kde budou otištěné rukopisy dodané účastníky symposia.

Během symposia uspořádal organizační výbor několik společenských setkání a závěrem výlet do Postupimi s prohlídkou parku Sanssouci. Symposium proběhlo ve velmi přátelském ovzduší a organizační výbor vynaložil velké úsilí pro jeho úspěšný průběh. Podle sdělení organizačního výboru vyslovila řada účastníků symposia názor, že téma symposia bylo vhodně zvoleno a že by bylo účelné uspořádat po 3 až 4 letech v Berlíně druhé symposium stejného zaměření.

Václav Koutník, Praha

JMENOVÁNÍ

Prezident republiky jmenoval řádnými profesory pro obor matematiky s účinností od 1. května 1966 doc. RNDr. VLASTIMILA PTÁKA DrSc. a doc. RNDr. MARKA ŠVECE DrSc. a s účinností od 1. dubna 1967 RNDr. ALOISE ŠVECE DrSc.

Ministr školství jmenoval docenty pro obor matematiky s účinností od 1. prosince 1966 RNDr. JIŘÍHO HOŘEJŠE CSc. a zást. doc. RNDr. VÁCLAVA METELKU CSc., s účinností od 1. května 1967 RNDr. KARLA DRBOHLAVA DrSc., RNDr. JOSEFA KOLOMÉHO CSc. a RNDr. JIŘÍHO RAICHLA CSc. a s účinností od 1. srpna 1967 RNDr. OLDŘICHA KOWALSKÉHO CSc. a RNDr. VÍTĚZSLAVA NOVÁKA CSc.

Redakce

OBHAJOBY A DISERTAČNÍ PRÁCE DOKTORŮ A KANDIDÁTŮ VĚD

Před komisí pro obhajoby doktorských disertačních prací obhájil dne 18. května 1967 RNDr. FRANTIŠEK ŠIK CSc. práci na téma: „Struktura a realizace L -grup“.

Před komisí pro obhajoby kandidátských disertačních prací obhájili dne 24. května 1967 FRANTIŠEK JAROŠ práci na téma: „Optimalisace sledu výrobků na víceprofesních linkách metodou simulace“, dne 30. června 1967 BŘETISLAV NOVÁK práci na téma: „Mřížové body ve vícerozměrných elipsoidech s váhou“, dne 6. listopadu 1967 STANISLAV TOMÁŠEK práci na téma: „ A -struktury a jejich aplikace“ a dne 8. prosince 1967 MICHAL GRAJCAR práci na téma: „Biortocentrické simplexu v E_n “.

Redakce

PŘEDNÁŠKY A DISKUSE

pořádané JČMF, matematicko-fyzikální fakultou Karlovy university a Matematickým ústavem ČSAV:

4. 9. 1967: *M. M. Vajnberg* (Moskva): O větvení řešení nelineárních rovnic a periodických řešení neautonomních systémů, I.
5. 9. 1967: *M. M. Vajnberg* (Moskva): O větvení řešení nelineárních rovnic a periodických řešení neautonomních systémů, II.
18. 9. 1967: *H. J. Stetter* (Víděň): Strong stability of predictor-corrector schemes.
18. 9. 1967: *A. H. Tuxonov* (Moskva): Некорректные задачи.
19. 9. 1967: *A. A. Самарский* (Moskva): Общая теория разностных схем.
19. 9. 1967: *B. L. Isaacson* (New York): The eigenvalues and eigenfunctions of the elliptical membrane.
18. 10. 1967: *H. Radok* (Adelaide): Some mathematical problems of oceanography of the southern hemisphere.

Redakce

PÁTÁ PRAŽSKÁ KONFERENCE O TEORII INFORMACE, STATISTICKÝCH ROZHODOVACÍCH FUNKCÍCH A NÁHODNÝCH PROCESECH

Československá akademie věd, Ústav teorie informace a automatizace organizuje v Praze ve dnech 9. až 14. září 1968 Pátou pražskou konferencí o teorii informace, statistických rozhodovacích funkcích a náhodných procesech.

Na konferenci budou českoslovenští a zahraniční matematici přednášet o aktuálních problémech uvedených vědních oborů. Účastníci budou mít možnost přednést sdělení. Výsledky budou uveřejněny v „Transactions of the Fifth Prague Conference on Information Theory, Statistical Decision Functions and Random Processes.“

DOPIS REDAKCI

Redakce našeho časopisu obdržela dopis, který otiskujeme bez komentáře pro potěšení čtenářů:

Olomouc, 5. dubna 1968.

Vážení soudruzi,

v deníku Práce (ostravské vydání) ze dne 5. (nikoli 1.) dubna 1968 jsem si zájem přečetl tuto zprávu:

Řešení originální matematické

Originální řešení jedné ze tří slavných, dosud nerozřešených úloh, přihlásil náš matematik, ing ANTONÍN ZAJÍC z Ostravy, u Úřadu pro patenty a vynálezy v Praze za účelem zajištění priority objevu československé vědě. Podle jeho řešení lze provést trisekci úhlu ostrého, tupého a vypouklého, jakož i trisekci roviny mezi dvěma různoběžkami pomocí jednoduchých prostředků — pravítka a kružítka, což se dosud nikomu nepodařilo.

Domnívám se, že toto řešení není zcela originální, neboť podobný způsob navrhl již v r. 1900 známý hudebněvědecký pracovník Jára da Cimmermann ve svém méně známém díle „Construction der Kukuck-Uhren“ které vyšlo ve Schwarzwald, kde autor v té době pracoval jako ladič kukaček v hodinách. Je zajímavé, že J. da C. sice neprovádí trisekci úhlu vypouklého, ale zato uvádí originální způsob trisekce úhlu pravého; přitom zejména zdůrazňuje nutnost užití velké lupy a ostře ořezané tužky.

S úctou

Dr. J. S. Bosner, Olomouc